

Nazwa grupy zajęć: Przedmioty teoretyczne z dziedziny nauk medycznych i o zdrowiu		ECTS: 4
Wydział: Wydział Wychowania Fizycznego		Kierunek: wychowanie fizyczne
Nazwa jednostki prowadzącej grupę zajęć: Katedra Nauk Fizjologiczno-Medycznych		Rok : Semestr:
Forma studiów/ rodzaj studiów: stacjonarne/niestacjonarne / studia II stopnia	Profil kształcenia: ogólnoakademicki	Status grupy zajęć: do wyboru
Język grupy zajęć: polski	Forma zajęć: wykład / ćwiczenia	Wymiar zajęć [stacjonarne / niestacjonarne]: 26/13
Koordinator grupy zajęć	dr hab. Ewa Sadowska-Krępa, prof. AWF Katowice	Sposób realizacji:
Wymagania wstępne	<p>Wiedza: Podstawowa wiedza z zakresu nauk fizjologiczno-medycznych zdobyta na I stopniu studiów</p> <p>Umiejętności: Podstawowe umiejętności z zakresu nauk fizjologiczno-medycznych zdobyte na I stopniu studiów</p> <p>Kompetencje społeczne: Świadomość zdobywania również samodzielnie wiedzy z zakresu nauk fizjologiczno-medycznych</p>	Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów
Cele grupy zajęć	-zapoznanie studentów ze zmianami w reakcjach organizmu na działanie wysiłku oraz zmienionych warunków środowiska zewnętrznego - uświadomienie studentowi powiązań pomiędzy procesami kształtującymi zdrowie człowieka w ujęciu epidemiologicznym	

Lp.	Efekty uczenia się Student:	Odniesienie do efektów kierunkowych	Odniesienie Charakterystyk II stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji
W zakresie wiedzy			
W01	Rozumie aktualny kierunek rozwoju teoretycznych podstaw nauk o kulturze fizycznej w zakresie właściwym do programu kształcenia	K_W01	P7S_WG
W zakresie umiejętności			
U01	Potrafi samodzielnie uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności z wykorzystaniem różnych nośników informacyjnych	K_U17	P7S_UW
W zakresie kompetencji społecznych			
K01	Rozumie potrzebę poszerzania wiedzy i umiejętności celem stałego modyfikowania i poszerzania zasobu środków stosowanych w procesie edukacyjnym	K_K02	P7S_KK

Stosowane metody dydaktyczne
Wykład: wykład tradycyjny, wykład z wykorzystaniem technik multimedialnych, wykład aktywny (wykorzystanie dyskusji, studiów przypadku)

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się uzyskanych przez studentów

Metody weryfikacji efektów uczenia się: np. pisemne prace zaliczeniowe, egzaminy, obserwacja studentów i ocena ich umiejętności praktycznych.

Kryteria oceny efektów uczenia się:

2,0 – student nie osiągnął wymaganych efektów uczenia się (punktacja poniżej 50 %)

3,0 – student osiągnął efekty uczenia się w stopniu dostatecznym (51 do 60 %)

3,5 – student osiągnął efekty uczenia się w stopniu dostatecznym plus (61 do 70 %)

4,0 – student osiągnął efekty uczenia się w stopniu dobrym (71 do 80 %)

4,5 – student osiągnął efekty uczenia się w stopniu dobrym plus (81 do 90 %)

5,0 – student osiągnął efekty uczenia się w stopniu bardzo dobrym (91 do 100%)

Treści programowe grupy zajęć		Godziny ST/NST
1.	<p>Wysiłek fizyczny a stres środowiskowy</p> <p>Zagadnienie 1. Definicja: homeostazy, stres. Aklimacja, aklimatyzacja do warunków otoczenia.</p> <p>Zagadnienie 2. Zespół oddziaływania bodźców fizycznych na organizm: Bodźce radiacyjne: promieniowanie słoneczne (promieniowanie nadfioletowe, widzialne i podczerwone).</p> <p>Zagadnienie 3. Wpływ widzialnej części promieniowania elektromagnetycznego na organizm człowieka.</p> <p>Zagadnienie 4. Promieniowanie podczerwone. Charakterystyka oddziaływania promieniowania podczerwonego na warunki otoczenia.</p> <p>Zagadnienie 5. Homeostaza termiczna: zakres wartości temperatur wewnętrznych organizmu, naturalne wahania temperatury wewnętrznej ciała). Reakcje fizjologiczne i biochemiczne na wysiłkowy stres cieplny.</p> <p>Zagadnienie 6. Hipertermia i jej wpływ na zdolność organizmu do wykonywania wysiłku fizycznego.</p> <p>Zagadnienie 7. Środowisko o niskiej temperaturze. Charakterystyczne cechy fizyczne środowiska lądowego, o niskiej temperaturze; Stres zimna. Wysiłek fizyczny w niskiej temperaturze otoczenia.</p> <p>Zagadnienie 8. Charakterystyczne cech odpowiedzi organizmu na wysiłek fizyczny wykonywany w środowisku wodnymi o niskiej temperaturze.</p> <p>Zagadnienie 9. Oddziaływanie bodźców mechanicznych (ruch: powietrza i jego wpływ na organizm człowieka.</p> <p>Zagadnienie 10. Ciśnienie atmosferyczne. Charakterystyka zmian ciśnienia atmosferycznego ze wzrostem n.p.m. Charakterystyka reakcji organizmu na zmiany ciśnienia atmosferycznego.</p> <p>Zagadnienie 11. Reakcje organizmu na działanie wysokiego ciśnienia Czynniki obciążenia fizjologicznego organizmu człowieka pod wodą.</p> <p>Zagadnienie 12. Zespół bodźców biologicznych: aeroplankton, bakterie, wirusy, grzyby, zarodniki, części roślin, pyłki kwiatowe a obciążenie układu immunologicznego.</p> <p>Zagadnienie 13. Endogenne uwarunkowania aktywności fizycznej w zmienionych warunkach otoczenia.</p>	26/13
2.	<p>Środowiskowe i epidemiologiczne uwarunkowania sprawności fizycznej</p> <p>Zagadnienie 1. Metody badań epidemiologicznych.</p> <p>Zagadnienie 2. Rezerwuary chorobotwórczych czynników biotycznych.</p> <p>Zagadnienie 3. Składniki ontocenozy narządowych człowieka w różnych okresach ontogenezy.</p> <p>Zagadnienie 4. Epidemiologiczne uwarunkowania rozwoju biologicznego dzieci i młodzieży.</p> <p>Zagadnienie 5. Epidemiologia chorób zakaźnych i niezakaźnych.</p> <p>Zagadnienie 6. Drogi szerzenia się zarazków i drobnoustrojów.</p> <p>Zagadnienie 7. Środowiskowe uwarunkowania aktywności fizycznej w różnych populacjach.</p> <p>Zagadnienie 8. Sprawność fizyczna a zdrowie w świetle badań epidemiologicznych.</p> <p>Zagadnienie 9. Epidemiologiczne aspekty biomonitorowania człowieka.</p> <p>Zagadnienie 10. Mechanizm reakcji somatycznych w chorobach środowiskowych.</p> <p>Zagadnienie 11. Biomedyczne podłoże uzależnień. Zależność lekowa.</p> <p>Zagadnienie 12. Badania cytogenetyczne w biomonitorowaniu człowieka.</p>	26/13
<p>Forma i warunki zaliczenia grupy zajęć, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także forma i warunki zaliczenia poszczególnych zajęć wchodzących w zakres danej grupy zajęć</p>		

Warunkiem zaliczenia grupy zajęć jest zaliczenie i zdanie egzaminów z przedmiotów wchodzących w zakres grupy zajęć. Warunkiem zaliczenia poszczególnych zajęć jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się (w minimalnym akceptowalnym stopniu – w wysokości >50%). W przypadku przedmiotów kończących się egzaminem warunkiem do jego dopuszczenia jest wcześniejsze zaliczenie przedmiotu. Egzamin odbywają się w trakcie sesji egzaminacyjnej (zgodnie z organizacją roku) i mają formę pisemną.

Nakład pracy studenta - bilans punktów ECTS	Stacjonarne	Niestacjonarne
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:	52 godzin razem 52 godzin wykładów	26 godzin razem 26 godzin wykładów
Samodzielna praca studenta:	48 godzin razem 36 godz. przygotowanie do zaliczenia przedmiotu 10 godz. przygotowanie projektu 2 godz. konsultacji	74 godzin razem 62 godz. przygotowanie do zaliczenia przedmiotu 10 godz. przygotowanie projektu 2 godz. konsultacje
Łączny nakład pracy studenta wynosi: 100 godziny, co odpowiada 4 punktom ECTS		

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danej grupy zajęć

Wysiłek fizyczny a stres środowiskowy

Literatura podstawowa:

- Traczyk W. Diagnostyka czynnościowa człowieka. Fizjologia stosowana PZWL Warszawa 1999.
 Antosiewicz Z., Gwóźdź B., Skalski J. Hipotermia i hipertermia w zastosowaniu klinicznym Śląsk, Wydawnictwo Naukowe, Katowice 2000.
 Kozłowski S. Granice przystosowania PZWL Warszawa 1986.
 Ganong W. (tłum J.Lewin-Kowalik) Fizjologia PZWL Warszawa 2007.
 Gwóźdź B. Skutki przegrzania organizmu ludzkiego. Ergonomia 1997.
 Górski J. Fizjologiczne podstawy wysiłku fizycznego PZWL. Warszawa 2001.
 Gwóźdź B., Gabryś J. Sposoby ochrony pracującego człowieka przed przegrzaniem ogólnym i miejscowym. Ergonomia, 1997.
 Caputa M. Mechanizm i znaczenie biologiczne gorączki. Post. Hig. Med.Dośw. 1997.
 Kozłowski, Nazar K. Wprowadzenie do fizjologii klinicznej. PZWL Warszawa 1995.
 Trzebski, Traczyk W. Podstawy fizjologii człowieka z elementami fizjologii stosowanej i klinicznej. PZWL Warszawa 1989, 2004.
 Kuński H. Trening zdrowotny osób dorosłych. Medsportpress, Warszawa 2002.
 Birch K., Mac Laren D., George K. "Fizjologia sportu" Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009.

Literatura uzupełniająca:

- Kozak W. Gorączka jako proces homeostatyczny towarzyszący infekcji. Postępy Hig Med Dośw 1992; 46(1):67-91.
 Soszyński d. Stresowy wzrost temperatury ciała--hipertermia czy gorączka. Postępy Hig Med Dośw 1999; 53(6):855-870.
 Błażejczyk K. Bioklimatyczne uwarunkowania rekreacji i turystyki w Polsce. Prace Geograficzne IGI PAN, 192, 2004.
 Guyton A. & Hall J. Textbook of medical physiology. A Harcourt Health Sciences Company USA 2001.
 Noakes T. Lore of running .Human Kinetics 2003.
 Wilmore J., Costill D. Physiology of sport and exercise. Human Kinetics 1994.
 Blatteis C. Physiology and pathophysiology of temperature regulation World Scientific, 1997.
www.imgw.pl/wl/internet/zz/klimat/0701_bodzce.html

Środowiskowe i epidemiologiczne uwarunkowania sprawności fizycznej

Literatura podstawowa:

Jethon Z., Grzybowski A. (red.) Medycyna zapobiegawcza i środowiskowa. PZWL Warszawa 2000.

Jędrychowski W. Epidemiologia. Wprowadzenie. Metody badań. PZWL Warszawa 1999.

Kalota H., Obiedzinski Mieczyslaw W., Krzystyniak K, Marszalek A. Biomonitorowanie człowieka w profilaktyce zatruc środowiskowych. Wydawnictwo Medyk 2017.

Literatura uzupełniająca:

Salyers Abigail A. , Whitt Dixie D. Mikrobiologia. Różnorodność, chorobotwórczość i środowisko. Wydawnictwo PWN Warszawa 2012.

Seńczuk W. Toksykologia. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2002.

Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk, w przypadku, gdy program kształcenia przewiduje praktyki

Nie dotyczy

Forma oceny efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Forma oceny		
	Test sprawdzający	Prezentacja/praca grupowa	Obserwacja/dyskusja dydaktyczna
W01	X	x	
U01		X	X
K01		X	X

Macierz efektów uczenia się dla grupy zajęć

Efekty uczenia się	Przedmioty	
	Wysiłek fizyczny a stres środowiskowy	Środowiskowe i epidemiologiczne uwarunkowania sprawności fizycznej
W01	x	x
U01	x	x
K01	x	x